

Handläggare
Stefan Troeng
Telefon: 08-50828938**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2025-09-30, p. 17

Detaljplan för utbyggnaden av tunnelbanan mellan Fridhemsplan - Älvsjö del av fastigheten Årsta 1:10 m.fl

Remiss från stadsbyggnadsnämnden S-Dp 2020-09494

Förvaltningens förslag till beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har följande synpunkter på planförslaget:
  - a. Hanteringen av dagvatten vid stationerna bör utredas vidare.
  - b. Utredningen av elektromagnetiska fält från likriktarstationen på Långholmen bör förtydligas
2. Justera beslutet omedelbart

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) har från stadsbyggnadsnämnden fått rubricerat förslag till detaljplan för synpunkter senast den 2 oktober 2025.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra byggande av en ny tunnelbanelinje "Gula Linjen" under mark mellan Fridhemsplan och Älvsjö med tillhörande sex nya stationer. Detaljplanen reglerar användning ovan mark. Det gäller främst områden för nya stationsuppgångar, teknikbyggnad och ventilationsanläggningar. Projektet är en viktig del i utbyggnaden av Stockholms kollektivtrafik och är i enlighet med Sverigeförhandlingens ramavtal 6 och översiktsplanen.

Översiktsskarta med tunnelbanans teknikbyggnader ovan mark. Källa: FUT

Region Stockholm, genom Förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT), ansvarar för utbyggnaden av tunnelbanan och för framtagandet av en järnvägsplan. Järnvägsplanen reglerar bl.a. specifika skyddsåtgärder, t.ex. bullerskyddsåtgärder.

För att möjliggöra tunnelbaneutbyggnaden samt säkerställa att utbyggnaden av tunnelbanan inte strider mot gällande detaljplaner har Stockholms stad, parallellt med att FUT upprättar järnvägsplanen, tagit fram föreliggande förslag till en ny detaljplan för tunnelbanelinjen. Detaljplanen har tagits fram med ett så kallat samordnat förfarande. Det innebär bl.a. att utredningar som gjorts för järnvägsplanen även använts i detaljplanearbetet. Totalt berörs 120 olika planer av permanenta och tillfälliga markanspråk.

Länsstyrelsen beslutade den 10 november 2021 att utbyggnaden av tunnelbanan till Älvsjö kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Miljökonsekvensbeskrivningen har godkänts av länsstyrelsen 2025-03-07. Förvaltningen bedömer att nämndens synpunkter har tillgodosetts.

Nämnden yttrar sig i detta ärende i egenskap av facknämnd för miljöfrågor och inte som tillsynsmyndighet.

Synpunkter och motivering

De miljö- och hälsofrågor som förvaltningen haft synpunkter på under processen har i flertalet fall utretts och redovisats i planhandlingarna.

Förvaltningen ser positivt på att planbeskrivningen tar upp de nya normerna för luftkvalitet enligt EU:s nya luftkvalitetsdirektiv.

Förvaltningen anser att hanteringen av dagvatten vid stationerna behöver utredas vidare. I dagvattensutredningen presenteras dagvattenlösningar med underjordiska fördröjningsmagasin för stationerna Årstaberg, Årstafältet och Östberga. Dessa föreslås placeras på allmän platsmark vilket i praktiken kommer att vara svårt att genomföra då staden generellt inte tillåter sådana lösningar. För dessa tre stationer bör man samordna dagvattenlösningar med övriga exploateringar i områdena. För stationerna Liljeholmen och Älvsjö har godtagbara lösningar presenterats inom planens område. Detta gäller också för likriktarstationen på Långholmen.

I skyfallsutredningen redovisas krav och beräkningar av konsekvenserna för anläggningen av ett 100-årsregn med klimatfaktorn 1,2. Förvaltningen vill uppmärksamma att för samhällsviktiga infrastrukturanläggningar ställs ibland sedan tidigare krav på en klimatfaktor på 1,4 vilket motsvarar ett 200-årsregn. Stockholms skyfallsmodell som togs fram 2024 räknar också med en klimatfaktor på 1,4. Det kravet tillämpas i en del andra infrastrukturprojekt i staden, t.ex. utbyggnaden av Roslagsbanan till city och vid Mälarbanans utbyggnad. Förvaltningen förespråkar generellt att skyfallsutredningar och klimatanpassningar utförs med god marginal.

Förvaltningen anser att utredningen angående elektromagnetiska fält från likriktarstationen på Långholmen bör förtydligas och utvecklas. Utbredningen av de elektromagnetiska fälten bör redovisas i karta och omfatta både 0,2 och 0,4 μT . Möjliga åtgärder i det fall sådana kommer att behövas bör beskrivas närmare.

Anna Hadenius
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Maria Svanholm
Avdelningschef
Miljöförvaltningen

Bilagor

Planhandlingar finns att läsa här:

<https://etjanster.stockholm.se/Byggochplantjansten/pagaende-planarbete/planarende/2020-09494/process#F%c3%b6rstudie%2fMarkanvisning>